Karikatür

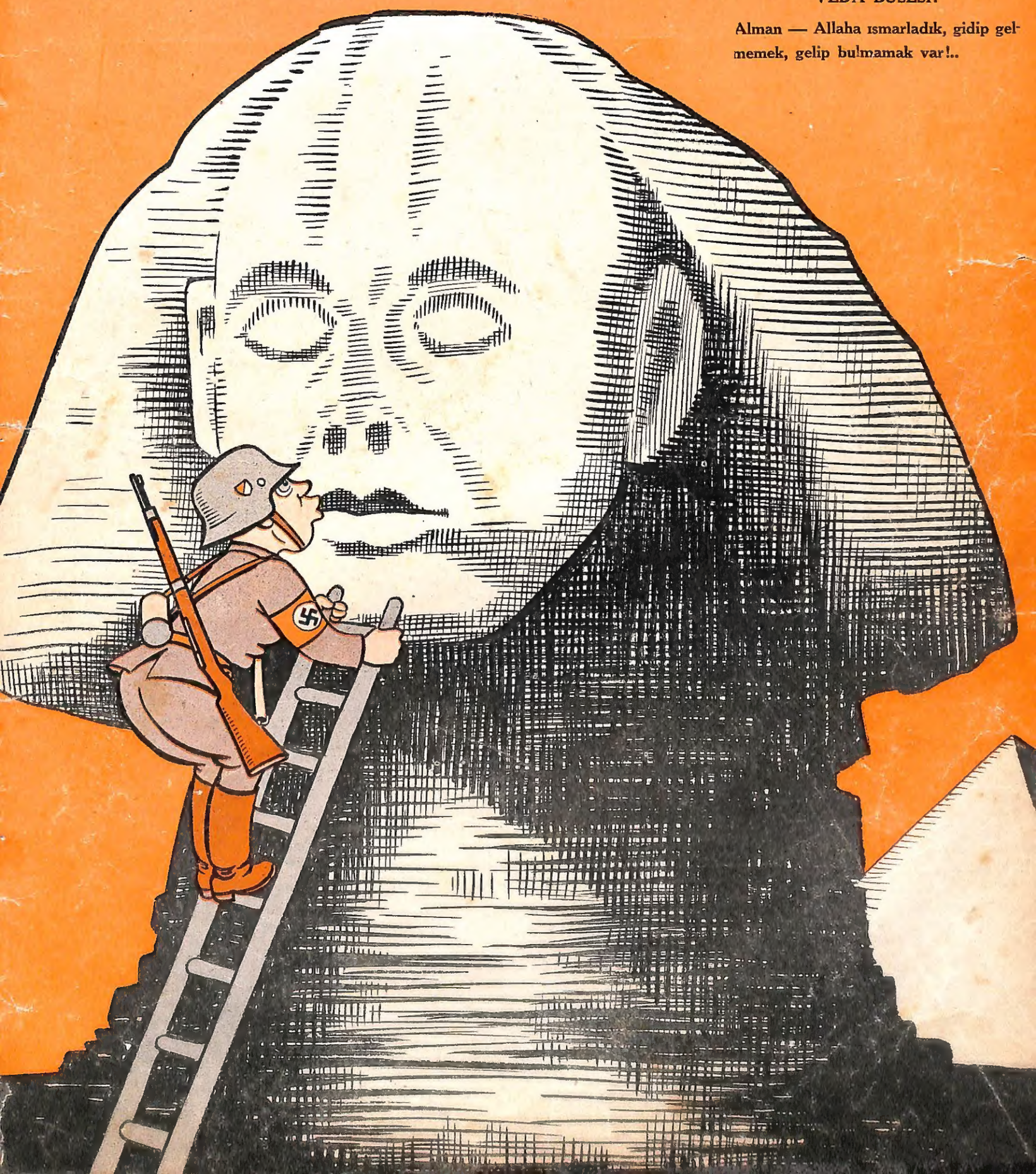

VEDA BUSESİ:

Alman — Allaha ısmarladık, gidip gelmemek, gelip bulmamak var!..

— Altın düştü diye biz'm damadın ağzını bıçaklar açmıyor.
— Altınınız mı var?
— Evet, ağzımda on iki altın dişi var!..

ANKARA MEKTUBU

DAHA, DAHA..

En büyüğümüzün bizlere ve daha ziyade para hırsile yoldan sapmışlara hitabı ve ihtarı Ankarada derin akisler yaptı. Korkudan mı, intibahtan mı nedir; kaç gündür fiyatların diz bağları çözüldü, bir türlü koşamıyorlar.

Günde iki defa değişen etiketlere bir durgunluk, satıcıların yüzüne de biraz insaf nuru geldi. Allah bilir a, bu gidişle esnaf daha insaflı ve fiyatlar daha mutedil hale gelecek. Zaten anlaşılıyor ki, gelmese de hükûmet getirecek. Millî Şefin sözleri herkesi ayıltı. O, ne emreder de olmaz ki..

★

YEŞİL ANKAARDA KIŞ:

Sıcak dalgası, yağmur sıkıntısı derken yaz geçti. Şimdi o sıcakları arasak da bulamayız. Artık ihtiyarlar sokaklarda büzüle büzüle yürüyor, burunlar rutubetli ve eller ceplerde. Yollar dökülen yapraklarla dolu. Apartman ve evlerden çoğu sakızlı leblebici tezgâhı gibi şimdiden tütmekte.

Evet, yollar yapraklarla dolu. Ankara için bu hal on beş, yirmi sene evvel şaşılacak şeydi. Baş şehir bugün; «Yeşil şehir» diye anılırsa bu sıfat onun için pek yerindedir. Civar yeni yetiştirilmiş büyük ormanlar, şehrin her tarafı kocaman parklar, ve yollar ise iki sıralı ağaçlarla süslü. Bir zamanlar, burada ağaç ve çiçek yetişmez diyenler mezarlarından kalksalar da burayı bir görseler. Her taraftan ağaç yeşilliği ve bahçelerden çiçekler fışkırıyor.

Artık akasya yapraklarının bolluğu insanlarla şaka bile ediyor. Yerlere serilen bu sarı yapraklar asfaltla ökçeniz arasında karpuz kapuğu gibi kayarak bazan size bir nevi batinaj bile yaptırıyor.

Bol çiçek, sevgililerle nişanlıların aşklarında zarif ve medenî bir yardımcı rolü bile oynuyor. Ve Ankaranın bu yeşillikli ve çiçekli zarif ve hisli hali insanlara da tesir ediyor. Ben kendi hesabıma ilk ve sonbaharı onların tavassutu ile daha iyi anlıyor ve her sene biraz daha ince hisli oluyorum.

Ankaranın klorofili Ali Rıza Uluçam'a, Ankarayı yeşilliğe boğan bu çalışkan ziraatçiye çok şeyler borçluyuz. Allah kerim; o bize, biz de ona..

★

KIŞIN GÜLÜ PASTIRMA:

Kayserili heybesini kaybetmiş, dövünürmüş. Neye bukadar dövündüğünü sormuşlar, şöyle cevap vermiş:

— İçinde pastırma da vardı. Şimdi onu doğramasını bilmiyen birisinin eline geçerse yazık olmaz mı zavallıya.

Hakikaten Kayseride pastırmayı ince doğrarlar, doğrarlar ama, makinelerin doğradıkları kadar da değil. Mübarek makineler pastırmayı okadar ince doğruyorlar ki, cıgara kâğıdı gibi, ha var, ha yok.

Pastırma dediğin, eti biraz dişe dokunmalı. Hele sinir ise şöyle dişle parmaklar arasında biraz çekiştirilmeli, halis inek pastırması ise onun bu nazı bile çekilir.

Mübarek bugünlerde Ankara çarşısına vücudu ile şeref verdi, dayansın su küpleri.

Ya maazallah pastırma eğer inekten başka bir hayvandan, yahut ineğin kartından yapılmışsa. Herifin biri bu kabilden bir pastırmadan hayli yemiş ve bir hayli de su içmiş. Bir zaman sonra başlamış kıvranmıya. Arkadaşları sormuşlar:

— Ne oldu hazret?

— Vallâhi demiş, yediğim pastırma galiba inatçı bir eşeğin etinden idi. İçtiğim suları bir türlü geçmek istemiyor, ayak diriyor, bunu, nallarını mideye dayayışından anlıyorum.

Tabiî zamanlarda bile eşeğin eti yenir de pastırması neye olmasın?

Pastırmayı nal'adılar,
Beşiğe de koyup salladılar.

Diye eski bir şarkı mevcut oluşuna göre, bu hayvandan mamul pastırmanın da vücudunu kabul etmek lâzım geliyor. Mübarek okadar sevilen bir şeydir ki, pastırması çıkmış eşekten de olsa, bilmedikten sonra yenir vesselâm.

SÜLEYMAN EFENDİ BULUNDU:

Hayırdır inşallah, şu bizim Meki Sait Esende de bir tarih merakı baş gösterdi. Tarihî araştırmalarının neticesinde edebiyat tarihine yaptığı son hizmet pek büyüktür. Muhterem müdekkikimizin Kasımpaşanın Kulaksız mezarlığında bulduğu 1285 tarihli bir mezar taşı, Orhan Velinin şu nasırdan ölen meşhur Süleyman efendisinin öbür dünyanın hayli eskilerinden olduğunu göstermiştir. Mekinin aynen zaptettiği mezar taşı yazısı şöyledir:

Ben de bir vakitler Süyelmanı zaman idim,
Rüzgâra hükmeyler idim,
Sanmayın ki, hazreti Süleyman idim,
Tersanede kürekçi Süleyman idim.

Bu yazı, hem modern edebiyata mal olan Süleyman efendiyi, hem de şu meşhur şiirin tarih noktasından önemini meydana çıkarmak bakımından mühimdir. Süleyman efendi babında bundan sonra yalnız Orhan Veliyi değil, Meki Saidi de anmak edebiyat meraklıları için bir borç olmalıdır.

Zaparta

★

TEMELSİZ YAPI

— Müttefikler, Mihvercileri muhakeme etmek üzere büyük bir adalet divanı kuruyorlarmış...

— Zaferi kazandılar mı?

— Hayır!

— İkinci cepheyi açtılar mı?

— Hayır!

— O halde caminin yapılmasına kubbesinden başlıyorlar demek!

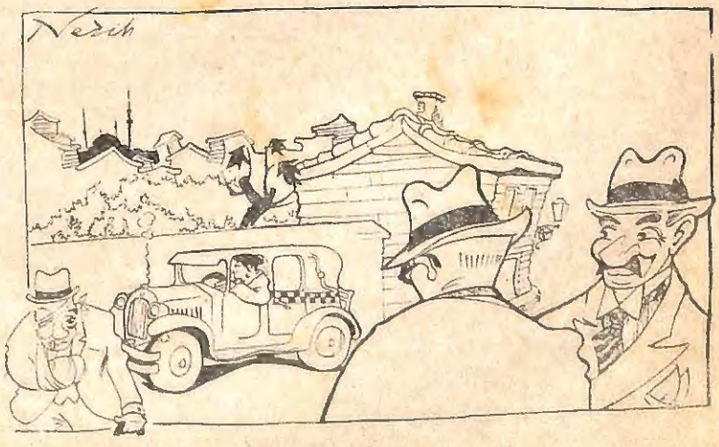

— Kendini otomobile kaptırmış galiba..
— Hayır, şoföre kaptırdı!..

No. 359 CİLT: 14 SENE: 7 FİYATI 10 KURUŞTUR 12 İKİNCİTEŞRİN 1942

KARİKATÜR

PERŞEMBE GÜNLERİ ÇIKAR SİYASİ

EDEBİ HAFTALIK MİZAH MECMUASI

ABONE ŞARTLARI:
Türkiye için seneliği 500, altı aylığı 250, üç aylığı 130 kuruştur. Ecnebi memleketler için seneliği 800, altı aylığı 400, üç aylığı 200 kuruştur.

SAHİBİ: SEDAT SİMAVİ
İDAREHANE: İstanbul, Ankara caddesinde Acımusluk sokağı No. 7
Telgraf: İstanbul: KARİKATÜR
Posta kutusu: İstanbul! 103

«İhtiras temelsiz binalara benzer» derlerdi. .doğru imiş.. Yükseleyim derken yuvarlandım!..

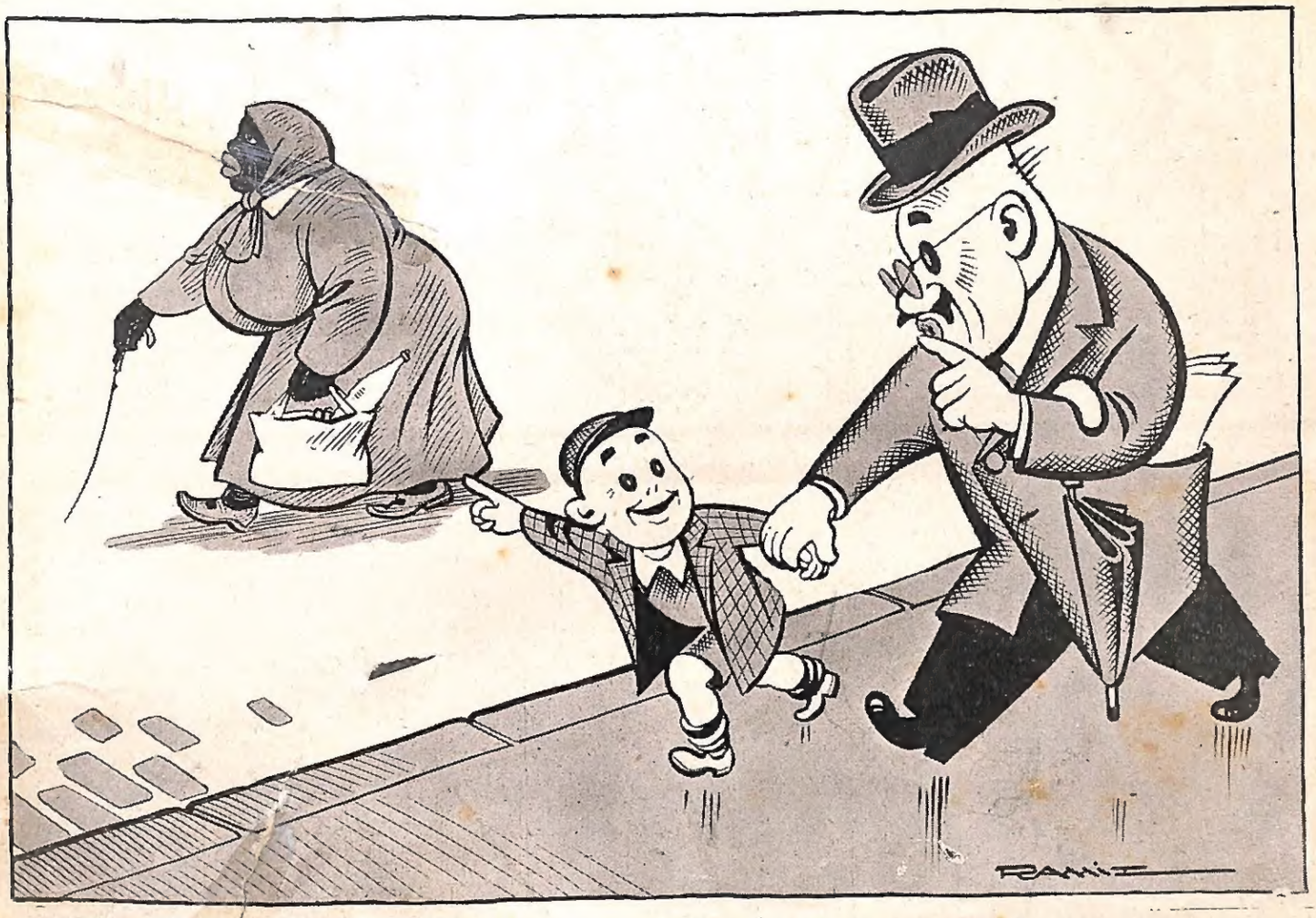

Çocuk — Baba, baba, bak... Kara borsanın karısı gidiyor!..

HAFTADAN HAFTAYA

Yine O Mesele

BİR kunduracıya, ayağıma uyan bir kunduranın fiyatını sordum:

— Kırk dört, dedi. Gerçi şimdi pazarlık yasaktır. Fakat siz eski müşterim olduğunuz için dört lira ikram ederek kırk diyeceğim. Dediğim gibi, pazarlık yasak. Fakat benim sizi karşıki birahaneye götürerek iki kadeh rakı ikram etmiye hakkım yok mu? Tutki, size bir rakı veya bira içirdim.

— Teşekkür ederim. İçmeden sarhoş oldum. Yalnız dostum bana hakıkaten bir ikram edeceksen para ikramı etme. Çünkü kundura fiyatının ikramdan sonraki kısmını da ödiyecek halde değilim. Sen bana en büyük ikram olarak hakikati söyle. Bu kunduranın sermayesi nedır?

Kunduracı gözlerini havaya kaldırarak içini çekti:

— Söylesem bana acırsınız. Çivi, kösele, deri on misline yükseldi. Ben buna mukabil fiyatı on misil arttırarak kunduranı seksen liraya satmam lâzım gelirken, dedikodu ve müşterilere zarar olmasın diye kırka satıyorum. Yani zararın yarısını sineye çekiyorum.

— Âlâ, eskiden kaç kuruşluk çivi kullanırdın?

— Tutalım ki, iki kuruşluk.

— Demek şimdi yirmi kuruşluk çivi gidıyor. Kösele ne kadardı?

Kunduracı hesabın neticesini pek iyi görmiyerek:

— Uzun iş beyim, dedi. Müşteriler de geliyor zaten..

Zaten öğreneceğimi öğrenmiş olduğum için dükkândan çıktım ve doğru gazete patronunun odasında soluğu aldım.

— Sayın bayım, halledilecek önemli bir davamız var.

Patron şaşırdı:

— Hayrola.. sizi hiç bukadar heyecanlı görmedim.

— Görmediniz. Çünkü beni nasıl aldattığımızı ancak bugün farketmiş bulunuyorum.

— Sizi aldatmak mı? Bunu kimden öğrendiniz?

— Kunduracıdan.

Patron bu sefer güldü:

— Ne o, artık kendi aklınız yetmiyor da kunduracılara mı akıl danışmıya gidiyorsunuz?

— Ne o, beğenmediniz mi? Aklınız olsa siz de ona baş vururdunuz. Çünkü onun kazancı sizinkinin kimbilir kaç mislidir.

— Uzun sözün kısası, ne istiyorsunuz?

— Yazı ücretime en aşağı on misil zam.. çünkü...

— Çünkü ne olmuş?

— Çünküye hacet var mı? Yazının sermayesi on misli arttı.

— Neden?

— Çünkü kâğıt ve mürekkebin fiyatı on misle yakın arttı. Yazımın sermayesi bukadar artınca yazım da tabiî...

Patron:

— Bu doğru, dedi. Bu akşama kadar düşüneyim, bir çaresine bakarım.

— Teşekkür ederim. İçeri odada cevabınızı bekliyorum.

Bıraz sonra patrondan aynen şu küçük mektubu aldım:

«Talebiniz çok haklıdır. Mademki yazınızın sermayesi arttı, yazınızın ücreti de o nisbette artacaktır. Yalnız ben sizin için de, benim için de daha kârlı bir usul keşfettim. İdareye emir verilmiştir. Bundan sonra makalelerinizin kâğıt ve mürekkebi hattâ eski fiyata değil de büsbütün bedava olarak size verilecektir.

Cevap mantıkî olduğu için ses çıkaramadım. Patronun ba-

TRAŞA BAŞLARKEN:

Berber — Geçen hafta nerede kalmıştık... Ha, Stalingrad meselesinde!..

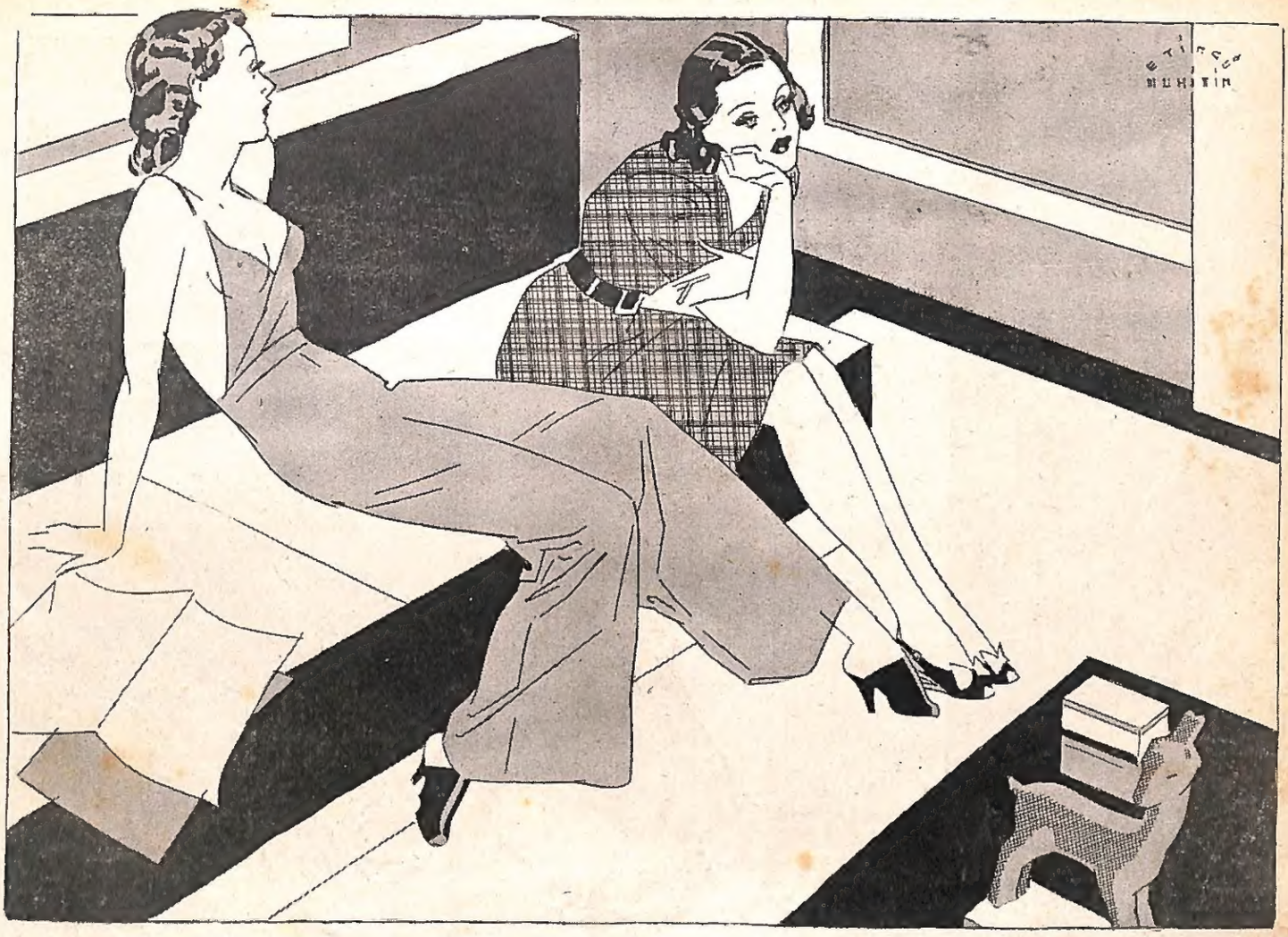

— Nasıl düşünmem ayol, o benim hayatımın gıdasıdır..
— Anlaşıldı, herifi yiyeceksin!..

na yaptığı gibi, ben de çiviyi, deriyi, köseleyi kunduracıya götürerek kundurayı bana eski fiyattan yapmasını teklif etsem nasıl olur acaba? Fakat razı olacağını pek ümit etmem. Çünkü kunduracı kafaca benden üstündür ama, benim gibi mantık okumamıştır. Bu ince hesaba akıl erdiremez.

Ertesi gün bir başkası bana daha makul bir sebep öğretti ve yine patronun kapısını çaldım.

— Patron, dedim. Bu defa elimden kurtulamıyacaksınız. Çünkü bu sefer daha kuvvetli bir delil ile geliyorum.

— Onu da kunduracıdan mı öğrendiniz?

— Bırakın kunduracıyı, Allah belâsını versin. Bu sefer daha aklı başında bir insandan. Sevgili patronum, hayatın nekadar pahalılaştığını biliyorsunuz. Meselâ yağ dört misil, pirinç beş misil, et üç misil...

— Mübalâga ediyorsunuz azizim. Her şey değil, bazı şeyler. Bazıları da aşağı yukarı eskisinden farksızdır.

— Olabilir. Fakat bunlar devede kulak. Zaten sizin gazetenizden aldığım ancak ev kirasına yetiyor. Bu pahalılıkta ben ne yaparım.

Patron:

— Siz mantık sahibi bir insansınız, dedi. Bana hak vereceğinizi umarım. Benden aldığınız para ile yalnız ev kirası veriyorsunuz öyle mi?

— Bu zaten ötedenberi öyledir.

— Alâ. Fakat ev kiralarına bir lira bile zam yapılmamıştır. Benden aldığınızı götürdüğünüz zaman ev sahibi şikâyet ederse dernal gelin. Görüyorsunuz ya, iki tarafta hüsnü niyet olduktan sonra her mesele nekadar kolaylıkla hallediliyor.

KARİKATÜR

ŞAPKA

— Bizimki şapkacıya uğramış, beğendiği bir şapkaya kırk lira istemişler, pazarlığa tutuştukları sırada...

— Sonra?

— Mağazaya başka bir bayan gelmiş: ayrı modelden yirmi şapka almış, sekiz yüz lirayı saymış, gitmiş... Ne dersin?

— Paralar sahte olacak derim!

— Ne münasebet?

— Sahte olmasaydı bukadar para ile şapka alacağı yerde bir şapkacı dükkânı açabilirdi!

Erkek — Sen bir şey düşünüyorsun..
Kadın — O senin hüsnü kuruntun. Bir şey değil, manto, şapka, çorap, iskarpin, elmas gibi birçok şeyler düşünüyorum!..

TUNUS GEDİĞİ!

Amerika — Kalbine girsem ne olur?
Şimalî Afrikalı — Dolar!..

— Usta yapar, çırak satar,
Satamazsa, ona çatar.
Çıtır çıtır (Mısır) buğday!..

★

Ankarada H. T.

«Sizi vatanın hangi güzel su ve havaları yetiştirdi?»

CEVAP:

Vatanın suyu ve havası güzel olmıyan tarafı yoktur. Elverir ki, Âdem oğlunda yetişmek istidadı olsun!

★

Fatihte Z. G. K.

«Size kıymetli şeyler yazacağım amma, posta param yok. Muhtar mühürü ile gönderebilir miyim?»

CEVAP:

Yazılarımızın kıymetli olduğunu muhtara mühürletirseniz posta parasını biz veririz!

★

Adanada C. E.

«Ben kılıbıklar mektebinden diplomalıyım, öyle olduğu halde karıma yaranamıyorum. Boyum da pek uzundur, kısaltmanın çaresi?»

mütenasip bir boya. hem de mesut bir hayata kavuşmuş olursunuz!

CEVAP:

Karınıza yaranmak için bir de kazaklığı tecrübe ediniz... Boyunuzu kısaltmak için başınızı kesmekten münasip çare yoktur.

★

Lâlelide N. G.

«Giresundan İstanbula geldim, oturacak ev, apartman

ÇAMDEVİREN ÜSTÜNE

Her geçen kibrit atar yonğa, talaş üstüne;
İşte bundan dolayı telâş telâş üstüne.

Düzelecek cihanda ne varsa iğri büğrü,
Bir bukadar yaş gerek ancak bu yaş üstüne.

Gürültüye kapılma, biraz serin kanlı ol,
Soğuk su katma hele pişmiş bir aş üstüne.

Artırsın istediği kadar esnaf fiyatı,
Eşya satıp ekleriz biz de maaş üstüne.

Vurguncunun bir anda canını almak olmaz,
Basmalıdır hainin yavaş yavaş üstüne.

Aydın görmek istersen harbin istikbalini
Bir şekerli kahve iç gece haşhaş üstüne.

Anlamayız da bizler bugün yeni şürden
Anlarız yazıları dikili taş üstüne!

Hilâli bulutlar mı sarmış, dedim, meğerse
Bir tutam saç dökülmüş incecik kaş üstüne.

Hem nüktedan olmalı, hem de dikkat etmeli
Alınmasın nükteyi bir arkadaş üstüne.

Yeryüzünde rahata kavuştu Çamdeviren:
Her fikir pek münasip, her emir baş üstüne!

ÇAMDEVİREN

bulamıyorum.. çaresi?»

CEVAP:

Giresuna dönüp tekrar eski işinize başlamak!

★

Bursada N. T.

«Mahallemizde güzel bir kıza âşıkım. Kendisi ile nasıl tanışıp aşkımı anlatayım?»

CEVAP:

Bize yazdığınız mektubu kendisine yollıyarak!

★

Konyada A. İ. B.

«Yirmi yaşındayım, akrabamdan on beş yaşında bir kızla evlenmek istiyorum. Bunda bir mahzur var mı? Niyetimi kendisine duyurayım mı, duyurmıyayım mı?»

Bu yaşta aile mi kuracaksınız, mektep mi açacaksınız?

★

Bursada T. A.

«Şey kelimesinin manasını net olarak sütununuzda anlatmanızı rica ederim.»

CEVAP:

Şeydir.

Ankarada A. T.

«Birçok okuyucularınız sizin kim olduğunuzu öğrenmek istemişlerdi, siz kendinizi tanıtmadınız amma, ben sizi tanıdım: Akıl hocası sütununun başındaki resim sizsiniz, değil mi?»

CEVAP:

Hayır, hususî kalem müdürümdür. Namıma gelen evrakı tasnif ve hülâsa etmek için günde üç yüz gram ekmek tayını ile, bundan daha münasibini bulamadım!

★

İzmirde Cumaovasında M. B.

«... Ailemizin sıhhî durumunu anlattım. Sizin fikrinizi almadan doktorların eline düşmek istemiyorum, ne dersiniz?»

CEVAP:

Söylediklerniz çok dikkate şayandır, ve düşündüklerinizin pek yerinde olduğunu sanıyorum. Fakat fazla üzülmenize hacet yok. Nesiller ilerledikçe tehlike azalır. Bu azalmış olan tehlikeyi büsbütün ortadan kaldırmak için de hemen bir mütahassısına müracaat ediniz!

— Gündüz iş, gece iş..
— Çok mu çalıştın?
— Hayır, arıyorum!..

Fransa — Sakın beni bırakma..
Faslı — Bir de Amerikan güzelini göreyim de öyle karar veririm!..

Ucuz kumaş verilince

PARDESÜMÜN rengi atıp havları döküldükçe, elbisemin dirsekleri parlayıp dikiş yerleri söküldükçe, içime üzüntü çökeceğine, bir ferahlıktır geliyor.

Kendi kendime:

— Öyle ya, diyorum, işin tıkırında... Devletin vadettiği ucuz tarafından giyim kuşamı sağlamladın, gülersin!

Fakat hangi sevinç süreklidir ki? İşte, kumaşın teminatlı olmasından doğan saadeti, terzinin, makasların teminatsız olmasından ileri gelen felâket gölgeliyor. Ucuz kumaş gibi bir de ucuz dikici bulsak ne olur?

Şimdi biri kalkıp da bana:

— Körün istediği bir göz... Halbuki sen iki gözle bile kanaat etmiyeceğe benziyorsun! Devlet ucuz kumaşı temin ediyor, sen de ucuz terziyi bul!

Dese pek haksızlık etmiş sayılmaz. Doğrusu, o haklıdır ama ben de haksız değilim. Neden mi? Bunu bir fıkra ile izah edeyim:

İstipdat ve meşrutiyet devirlerinde dokuz defa sadrazam olan Sait paşayı kim tanımaz? Zekâsı nisbetinde serveti, serveti nisbetinde de hasisliği meşhur olan bu devlet adamının son vazifesi, âyan meclisi reisliği idi. Sait paşa, bir bayram merasiminde, devrin padişahı Beşinci Mehmedi tebrike gider. Bütün siyasî, idarî şahsiyetlerin mevcut bulunduğu bu merasimde, Sait paşanın kıyafeti, Beşinci Mehmedin dikkatini celbeder. Baş mabeyincisi Lûtfi Simaviye der ki:

— Böyle mükerreren sadrazam olmuş, şimdi de âyan meclisinin riyasetine kurulmuş olan bir zatın böyle eski bir esvap ile huzura çıkmasında ne hikmet olsa gerek?

Baş mabeyinci cevap verir:

— Sait paşa hazretleri, fazla hesabî olmakla şöhret bulmuş bir devlet adamımızdır. Kimbilir, belki mevcudu ile idare etmek istiyerek yeni bir esvap yapmıya lüzum görmemiştir.

— Onun bu halini gördükçe müteessir oluyorum. Bari kendisine tarafımızdan birkaç kat elbiselik kumaş irsal edilse.

— Pek münasip olur!

Hediyelik kumaşlar, padişahın emrile, Sait paşaya gönderilir. Fakat ertesi bayram, muhterem âyan reisi, bir kat daha soluk duran elbiseleri ile huzuru hümayûna çıkmasın mı? Beşinci Mehmet yine baş mabeyincisinin kulağına fısıldar:

— Kumaşlar gönderilmedi mi?

— Gönderildi..

— Şu halde neden Sait paşa tebdili kıyafet etmemişler?.

Lûtfi Simavi işin hakikatini hemen keşfeder:

— Galiba, paşa hazretleri bu sefer de terzi kulunuzun ihsan buyurulmasını bekliyorlar!

Kumaşların arkasından terzi de gönderilir. Ancak bundan sonra, bayram merasiminde, Sait paşayı yeni bir redingotla görmek kabil olur!

Bu vaka, geçen umumî harpte cereyan etmiştir. O zaman bir kostümün biçilmesi, dikilmesi kırk, elli liranın içinde idi. Şimdi, hususî sulh halinde, kostüm meselesi, astarı yüzünden, terzisi hem astarından, hem yüzünden pahalı bir duruma girdi. Dokuz defa sadrazam, bir defa da âyan reisi olan Sait paşa, Umumî harpte kumaşla beraber terziyi devlet kapısından beklerse, benim gibi sadrazamlığı değil, nazırlığı değil, mebusluğu bile rüyasında göremiyen insanlar, bu hususî sulh devrinde, birkaç metrelik kumaşla ne yaparlar?

Hülâsa, kumaşa candan teşekkürler etmekle beraber, ya terzi kullarına izan, yahut bizzat terzi kullarının ihsan buyurulmasını devlet babamızdan dileriz!

— Hayat bilgisi dersinden on aldım..
— Baban mı çalıştırdı?
— Aah, bizim mahallenin bakkalı!..

BİR TAŞLA BİR SÜRÜ KUŞ...

TAKSİLER NEREDE?

Geçen akşam yolum düştü, Akıntıburnuna gittim. Gazinoların önündeki geniş caddeden yürümek imkânı yok: yanyana, arka arkaya dizilmiş, sayısız otomobiller. Bu otomobil kalabalığına geniş cadde kâfi gelmemiş gibi, yan sokakta da, bir sıra otomobil daha... Yaya kaldırımını da, keyifli keyifli konuşan şoförler işgal etmiş.

Birisine yaklaştım:

— Affedersiniz, Beyoğluna gitmek istiyorum..

Lâfını kesmedi bile:

— Müşterim var!

— Nerede bu müşteri?

— İşte.. gazinonun camından görünüyor. Hasır koltuğa dayanmış göbekli vurguncu ile karşısında salta duran sıska dalkavuk!

Ötekine baş vurdum:

— Acaba otomobilinizden istifade edebilir miyim?

— Müşterim var!

— Hangisi?

— İşte.. gazinonun camından bakıyor: at hırsızı kılıklı madrabaz ile yanındaki gönül dolandırıcısı sarışın düzenbaz!

Otomobillerin üçüncüsünü, dördüncüsünü, hülâsa hepsini dolaştım. Şoförlerin hepsi bana, içerde ayrı bir masayı gösterdi, bunlarda oturanların suratı hep biribirine benziyordu. Domuz derisi gibi besilikten çatlıyacak hale gelmiş yanakla, caddeden yayan geçenlerin hâlâ vurulacak tarafını arar gibi fırıl fırıl dönen gözler. Bunların arasına kazara düşmüş, şaşkın ördeklere benziyen bir iki masum müşteri, gazinoda, gözüme çarptı. Fakat ne çare ki, bu şaşkın ördekler, garsonların dikkatini benim gibi celbetmiyordu. Açıkgöz garsonlar, yağını sızdıracak besili kazlar arıyordu.

Kendi kendime dedim ki:

— Meyhanecilerin yağını sızdırdığı bu besili kazları bizler mi besliyoruz? Böyle kazlara yem olmak, hakikaten insana acı geliyor.

İstanbulda taksi bulamıyanlara haber veriyorum: Taksiler nerde mi diyorsunuz? Meyhanelerin, çalğılı gazinoların, barların önünde. İçinde kimler mi var diyorsunuz? «Eski batakçı çiftlik ağası ile teneffüs ettiğiniz havayı bile ticaret vasıtası yapmak istiyen vurguncu tüccar, ve..»

Seyrüsefer memurları ile ahlâkî zabıtanın, belki de millî koruma teşkilâtının meşgul olacağı meraklı bir mevzu.

★

KAPTANIN DÜDÜĞÜ:

Boğaziçinde oturan bir dostum anlattı:

— Dün gece yarısı, bizim sessiz köyün halkı, korkunç bir vapur düdüğü ile yataklarından fırladı...

— Bir kaza mı vardı?

— Çok şükür, kaza değil.. Karadenize çıkan bir şilebin kaptanı bizim köyde oturuyormuş, gece yarısı köyümüzün önünden geçerken çoluğunu, çocuğunu selâmlamak hevesine kapılmış, köyü bir uçtan bir uca geçinciye kadar öttürmüş canavar düdüğünü.

— Demek ailesine pek düşkünmüş!

— Öyle olacak. Fakat bu aile düşkünlüğü bizim uykumuzu başımıza, kanımızı tepemize sıçrattı!

KOOPERATİF ÂZASI MEMUR!

Memur arkadaşlarımdan birini görünce dedim ki:

— Yine işin iş... Kooperatife yazıldın, erzakı ucuzdan alıyorsun!

Acı acı güldü:

— Memurdan tüccar olur mu? Bizim kooperatifçiliğimizden ne çıkar?

— Ne çıkar olur mu? Pirinci ben iki yüze alıyorum, sen yüz yirmiye alıyorsun.

— Beş buçuk lira hisse parasını ilâve edersen üç kilo pirinç bana dokuz yüze mal oluyor demektir, halbuki sana altı yüze!

— Öyle ise ne diye hissedar oldun?

— Ben ucuz erzak alacağım diye yazılmadım ki.. Ucuzluğun hayali ile teskini iştiyak edeceğim diye yazıldım!

★

DÜN AKŞAM NE YEMİŞ?

Sabahleyin vapurda neşeliydi, akşam dönüşünde sevincinden eser görmedim. Merak ettim:

— Biraz düşüncelisin.

— Biraz değil, pek çok!

— Sebebini sorabilir miyim?

O da dert yanacak birini arıyormuş, hemen bülbül gibi şakımaya başladı:

— Dün akşam caddeden geçerken gazinolardan birinin penceresinde benim patrona gözlerim ilişti. Hoş, ben onu zaten içkili, mezeli masa başlarında çok görürüm ya... Burası bir şey değil. Asıl mesele, onun beni görmesinde. O da beni gördü, beni görmesinin sebebi de yalnız oturması idi. Beni görünce cama vurdu, Bir el işaretile yanına çağırdı.. gittim. Karşısında yer gösterdi.. oturdum. Patron hem içiyor, hem de içiriyordu. İçtikçe onun keyfi, benim de gevezeliğim arttı. Kendisine muhasebecinin taklidini yaptım, veznedarın tuhaflıklarını anlattım, ağzıma geleni söyledim, durdum. Patron gülmekten katılıyor, bana kadeh üstüne kadeh ısmarlıyor, kendisi de şişe üstüne şişe deviriyordu. Nihayet ayrılırken benden çok memnun kaldığını söyledi, ilâve olarak da:

— Yarın öğleyin odama gel, sana iki yüz lira ikramiye vereceğim.

Müjdesni verdi. Bu müjdenin tesirile sarhoşluğum geçti, sabaha kadar gözüme uyku girmedi. Bu sabah beni bundan dolayı neşeli gördün.

— İyi ya.. sonra, patronu görmedin mi?

— Gördüm, dediği gibi öğleyin yanına gittim. Beni karşısında görünce kaşlarını çattı: «Ne o, bir şey mi var?» dedi. Ezildim, büzüldüm, güç hal ile dün akşamki konuşmamızı hatırlattım:

— Bana iki yüz liralık bir ikramiye bahşedeceğinizi vad buyurmuştunuz! dedim. Patron işi pişkinliğe vurdu:

— Belki dedi, dün akşam sarhoşluk hali ile öyle bir halt yemişimdir!

Dayanamadım, cevap verdim:

— Dün akşam yediğiniz halt değil, en nefis mezelerdi. Asıl haltı şimdi yiyorsunuz!

Dedim, ve çıktım... Acaba yeni kadroda var mıyım, yok muyum, dersin?

★

NE HESABI?

— Yüz elli bin.. iki yüz bin daha, etti üç yüz elli bin. Sekiz yüz bin de buna ilâve et: bir milyon yüz elli bin eder... İki milyon daha...

— Amerikanın bir günlük harp masrafını mı hesap ediyorsun?

— Hayır... Bizim vurguncuların bir saatlik kazancını!

İspinoz

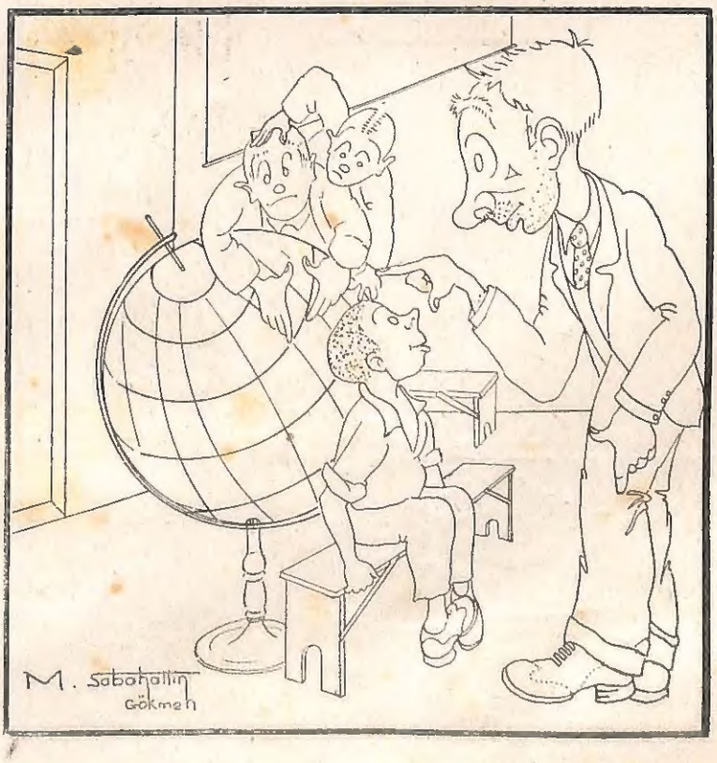

— Orta Afrikada balta girmemiş ormanlar vardır; burada vahşiler yaşar; top, tüfek, zehirli gaz, tank nedir bilmezler; hâlâ iptidaî şekilde adam öldürürler!..

Geminin Namusu

ROMAN: HİKMET FERİDUN

— 3 —

Genç süvari bu güzel yüze şöyle okkalı bir tokat aşketmek arzusuna bir an kapılmadı değil. Ömründe bu derece küstah, mağrur, şımarık insan görmüş değildi. Dudakları arasında homurdandı:

— Vay sizin kocanıza. Bırakıp kaçtığınız nişanlı Allahın sevgili kulu imiş doğrusu. Haktaâlâ kendisini büyük br tehlikeden korumuş!..

Sonra bir âmir tavrı takınarak ilâve etti:

— Bakın size tekrar söyliyeyim. Ben yarı deli bir adamım. Hattâ arkadaşlarım beni «bütün deli» olarak kabul ederler. Ve bir ismim de «Deli Turgut» tur. Kızınca gözüm bir şey görmez. Bu dakikadan itibaren vapurda yakalanmış bir kaçak yolcu olduğunuzu bir an aklınızdan çıkarmayınız. Kapris, ve şımarıklık katiyen istemem. Usulen gemilerdeki kaçaklar mürettebat arasına girmiş addedilir. Onlar da kaptana kayıtsız ve şartsız itaate mecburdurlar. Uygunsuz bir hareketinizi görürsem sizi hapis bile ederim...

— Vay vay vay..

— Tabiî. Ve yarın babanıza telsiz çekeceksiniz. Bakalım ondan ne haber gelecek?

Genç süvari sözlerini şöyle bitirdi:

— Artık vakit çok geç oldu. Bu gece burada yatarsınız, ben öteki kamarada yatarım. Yarın size bir yer buluruz. Anlaşıldı mı? Hem de hakkınızda daha esaslı bir karar veririz...

Böyle söyliyerek kalktı. «Allah rahatlık versin» cümlesi aklından bile geçmemişti. Yalnız dışarı çıkarken kapının önünde durdu:

— Ümit ederim ki, aç değilsiniz. Nişanda tıka basa karnınızı doyurmuş olacaksınızdır.. dedi.

Genç kız yüzünü buruşturdu:

— Kriz geldi galiba. Birdenbire bu nezaket!..

Süvari, kamaranın kapısını kapıyarak dışarı çıktı:

— Milyoner kızı imiş!.. şımarık!..

Evvelâ bitişik kamaradaki kupkuru kanapenin üzerine uzandı. Adeta biraz evvelki hâdiseye inanacağı gelmiyordu. Halbuki bulunduğu kamaranın havasında da hâlâ biraz evvelki genç kızın baygın kokusu dalgalanıyordu.

Yerinden fırladı. Güverteye teniz havaya kendini attı, piposunu yakıp bir aşağı bir yukarı dolaşmıya başladı.

Gece de nekadar karanlıktı. Kaptan kamarasının ışıkları yanıyordu...

BİR GEMİNİN NAMUSU NEREDE İKİ PARALIK OLUR?

Ertesi sabah açık denizde Afrika vapuru tayfaları dünyanın en büyük hayretini geçirdiler.

Evet birdenbire kaptanın kamarasının kapısı açılmış, oradan bir kadın, bir genç kadın - tayfaların sözlerine göre - peri masallarındaki kızlara benziyen bir dünya güzeli çıkmıştı.

Onu evvelâ tayfalardan Çurçur görmüştü. Bu, garip bir adamdı. 32 senedenberi gezmediği denizler kalmamıştı. Yalnız gece gündüz sarhoştu. Bütün vücudu dövme ile yapılmış resimlerle dolu idi. Sağ kolunda saçlarını dökmüş bir kadın resmi vardı. Çurçur bazusunu sıkıp gevşettikçe bu kadın gözlerini kırpardı. Deniz kurdunun sağ kolundaki bu mavi dövmeden yapılmış ve göz kırpan kadın resmine bütün tayfalar «Dılber» adını koymuşlardı.

Çurçur için dünyanın en güzel ve en fettan kadını, kolundaki bu bir bazu hareketi ile göz kırpan dilberdi. Lâkin şimdi Çurçur gözlerine inanamıyordu. Çünkü kaptanın kamarasından çıkan bu genç kız, kolundaki dilberden de daha güzeldi.

İlk hayreti geçtikten sonra Çurçur hemen kıç tarafa koştu. Orada geminin en aksi, en nadan ve en iri adamı olan baş dümenci Orkinosu buldu. Evvelce Orkinosun denizciler arasında tavla şampiyonu olarak tanıldığını söylemiştik.

Bu insan azmanı gibi adamın ikinci bir zevki daha vardı. Arkadaşları ile parasına bahse tutuşmak!.. Uzun seferlerde, deniz üstünde günlerce, haftalarca süren yolculuklarda mütemadiyen bahse tutuşurdu ve mütemadiyen de kazanırdı.

Onunla tavla oynıyanların ve bahse tutuşanın vay haline!. En yakın limana varıncıya kadar mutlaka cepleri boşalırdı.

Çok güçlü kuvvetli idi. Gemide hemen hemen çarkçıbaşı kadar sözü geçerdi.

Onunla en çok bahse tutuşan da Çurçurdu. Orkinos zavallı Çurçurun bu yüzden hesapsız parasını almıştı.

İşte Çurçur şimdi yeni bir bahse tutuşmıya gidiyordu.

Orkinosun yanına yaklaşınca sordu:

— Bil bakalım bu gemide hepimiz erkek miyiz?

Çurçurun çok içtiğini bilen Orkinos o aksi suratı ile homurdandı:

— Ulan yine dalgadasın!

— Namerdim dalgada isem. Seninle bahse tutuşmak istiyorum. Söyle bakalım, bu gemidekilerin hepsi erkek mi? Hepimiz erkek miyiz?

— Kereste.. yoksa şüphen mi var?

— Sen onu bunu bırak. İçimizde hiç kadın, kız yok mu?

— Yok tabiî... Dangalak, «Afrika» vapuru sefere çıkarken kadın alır mı?

— Ya gemide bir kadın varsa?

Orkinos dudakları arasından denize bir tükürük fırlatarak:

— Ulan sen yine çekmişsin bu sabah!..

— Çekmişim çekmemişim, bunu bir tarafa bırak... Gemide bir kadın olup olmadığına benimle bahsa tutuşur musun?

— Elbette!.

— Beş kâğıdına.. var mısın?

— Varım tabiî!..

— Yandın öyle ise.. çık papelleri.

— Göster bakalım gacoyu evvelâ sen... Sabah sabah rüya gördün galiba.

Çurçur:

— Gel, arkamdan gel!. diyerek Orkinosu o dağ gibi vücudu ve hayret verecek derece çirkin suratı ile kaptanın kamarasının önüne doğru sürükledi.

Serdümenci, her zamanki gibi Çurçurun yine beş lirasını alacağına emin, memnun adımlarla ilerliyordu.

Lâkin kaptanın kamarasının önüne yaklaştıkları zaman Orkinos birdenbire taş kesilmiş gibi kalakaldı. Evet, orada bir genç kadın vardı. Serdümenci gözlerine inanamıyordu. Hayır, «Afrika» vapurunda böyle şey olamazdı. İki iri kaplumbağayı andıran kocaman ve esmer ellerini gözlerine götürerek onları uğuşturdu, tekrar baktı. Bir kadın!.. Evet bir kadın!..

Çurçur yanında ârsız ârsız gülüyor:

— Sökül mangizleri dayıcı-

— Nihayet davetime geldiniz..
— Angaryelere alışığım!..

BIR HAKIKAT

Müşterilerimizin nazarı dikkatine:

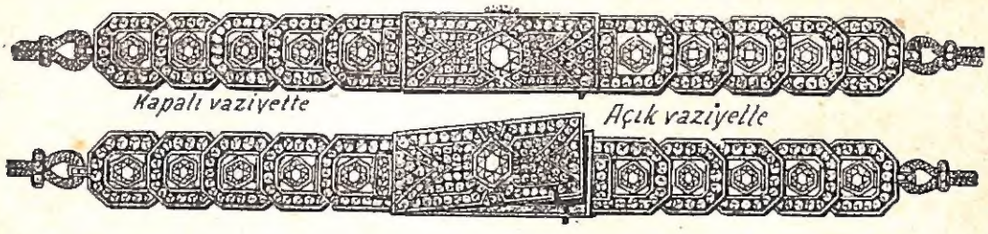

134 Elmas ve 11 pırlanta 800 Lira. — 134 Elmas ve 11 daha büyük pırlanta 850 Lira
134 Elmas ve 11 daha büyük pırlanta 980 Lira.

Pırlantalı ve elmaslı saat demek, bir kelime ile S İ N G E R S A A T demektir. Çünkü pırlantalı ve elmaslı saatlerin bütün hakikî evsafı meşhur âlem olan SİNGER saatlerinde toplanmıştır. Bunun için, saat alacağınız zaman, tereddütsüz SİNGER saatı almanız ve saatın üzerindeki SİNGER markasına, müessesemizin adresine dikkat etmeniz lâzımdır. Modayı takip eden asrî kadın için, kıymetli taşlar ile ve nefis işlemesile hakikaten nazarı dikkati celbeden böyle bir harikulâde SİNGER saatine sahip olmak âdeta bir saadettir.

SINGER SAATİ; HOŞA GİDECEK EN MAKBÛL VE EN GÜZEL HEDİYELİKTİR. EMSALLERİ GİBİ 15 SENE GARANTİLİDİR.

Adres: SİNGER SAAT MAĞAZALARI İstanbul Eminönü No. 8

Yedigün tarafından neşredilen ve mevcudu pek az kalan ATATÜRK ALBÜMÜNÜ tedarik etmedinizse acele ediniz. Fiyatı (50) kuruştur.
Bütün bayilerde bulunur. Arzu edenler Yedigün idarehanesine bir zarf içinde 50 kuruşluk posta havalesi gönderirlerse derhal adreslerine gönderilir.

NEVROZİN

DİŞ, NEZLE, GRİP, ROMATİZMA

Nevralji, Kırıklık ve bütün baş ağrılarını keser

İcabında günde 3 kaşe alınabilir

165 BİRİNCİ MÜKÂFAT

MOVADO

ACVATIC

ZARİF - AYARI TAM

»Bayer« ilâçlarını kimler keşfeder?

Bunlar meşhur kâşifler, ciddî ilim adamları, terakki hâdimleridir. Onların kullanışa çıkardıkları her ilâç, en güç imtihanlardan muvaffakiyetle geçmiş demektir. »Bayer« salibi bunun kefilidir.

BAYER

RADYOLİN

Sabah, Öğle Akşam

Her yemekten sonra günde 3 defa muntazamen dişlerinizi Radyolin ile fırçalayınız

ğım.. sökül!..

Keyifli zamanlarımda Orkinosa (dayı) derdi. Şimdi nasıl keyifli olmasın ki, senelerdenberi tutuştuğu bahislerin hepsini kazanan Orkinos ilk defa kaybediyordu.

Dev adam, dudakları arasında sunturlu bir küfür salıverdi.

Bu esnada havadis bütün gemiye yayılmış ve tekmil tayfalar güverteye çıkmışlardı. Sonsuz bir şaşkınlık içinde genç kadına bakıyorlardı.

Çurçur, hâlâ derin bir hayret içinde bulunan Orkinosu bir kere daha dürttü:

— Dayı.. paralar?

— Arkası var —

Karikatür

TOMBUL TEYZE LOKANTADA:

Tombul Teyzenin kocası — Bana bir kadmbudu getir..

Garson — Amanbayım, lokantalarda yemekler tahdit edildi artık zatâliniz onu bol bol evde yiyiniz!..